

RENOVACIÓ

FULLES POPULARS DE LA JOVENTUT NACIONALISTA

N.º 3

OLOT 14 DE FEBRER

1918

OLOT
N.º 2320.

EL NOSTRE CANDIDAT

El Dr. D. Francisco Fàbregas i Màs, candidat avui a dur la representació en les futures Corts pel nostre districte, té la pròpia personalitat prou coneguda a casa nostra, on de temps les seves aficions l'han portat a passar-hi llargues temporades, per a que'ns calgui la necessitat de fer-ne l'elogi.

Això no obstant, altres activitats hagudes lluny d'aquí, en tots els ordres que permet una vida de treball com és la seva, ens donen motiu per a anotar aquelles actuacions que'l distingeixen en l'ordre polític i social.

Destaca en primer lloc la significació netament catalana del Dr. Fàbregas, avalada en tot moment per l'aportació del seu esforç a tot lo que ha sigut laborar per l'engrandiment de la nostra terra.

Ell formà part d'aquell grapat d'homes benemèrits, companys que foren del Definidor de la nostra Nacionalitat, n'Enric Prat de la Riba, que en època encara no llunyana iniciaren el renaiement del ànima del nostre poble. Fou dels fundadors dels centres que han portat la devantera en el moviment nacionalista i a través de totes les vicisituds per que ha passat la nostra causa, figurà constantment entre els qui no decandiren, fiat en la veritat i la justícia del seu voler.

Amic i company de treball del malaguanyat Dr. Fargas, la seva feina de metge li ha impedit fins ara entrar en el camp de la política activa i han sigut precises les circumstàncies actuals, en

que l'esforç de tots és necessari i el trobar-se vacant un districte tant estimat per ell com el nostre, per a decidir-lo a deixar el descans que desitjava.

El pàs del Dr. Fàbregas per la presidència de l'«Acadèmia i Laboratori de Ciències mèdiques de Catalunya», l'entitat que tant ha fet per la creació d'una veritable doctrina científica en la nostra terra, dona una clara mostra de lo que representa en el moviment cultural català d'ara, així com la seva actuació des de les juntes de l'«Econòmica» i presidència del «Real Automòvil Club», del seu constant desvetllament en pró de l'industria i la riquesa del país.

Altrament de la gestió eficaç en aqueixos sentits diversos, un altre caire de la personalitat de candidat nacionalista, que certament no hem pas de descobrir, és el seu interès en tot lo que afecta les qüestions de beneficència, no solsament entre nosaltres sinó a fora i en tot moment.

El sempre posà al servei d'aqueixos fins humanitaris, l'exercici d'una carrera ben avinguda amb tals quefers i, tant en l'interès públic com en el particular i privat, esmerçà les seves energies en totes les obres que creia de provada necessitat.

Proves paleses ne són, l'aportació dels seus cabals i del seu treball en obres com l'Assil de Granollers, altres innumbrables a Barcelona, lloc de sa residència, i en nostra mateixa ciutat és certament ben coneguda l'obra de creació d'una Clínica de Cirurgia en l'Hospital, dotant-lo amb

ella d'un element indispensable sobre tot als qui no compten amb medis de traslladar els seus malalts necessitats de cuidados peremptoris, a una capital.

No és, per aixó, la nostra intenció dir coses sobradament conegudes, malgrat haver estat sovint amagades sots l'anònim. Són únicament aquestes coses, que donen un segell ben propi

i característic i que situen benclarament la persona del Dr. Fàbregas tan en l'ordre polític com en la vida de relació, precisés per a que hom pugui donar-se compte de que representa l'home que és avui el nostre candidat, i demà segurament la voluntat olotina portarà a la més alta representació del nostre districte.

El futur Parlament haurà de votar l'autonomia de Catalunya, hem d'assegurar-nos que el vot del districte olotí no hi manqui i que sigui resultament favorable.

DEL OU AL SOU.....

De la mateixa manera que un membre del cos humà que no servís, que s'el privés llarg temps de moviment, s'atrofiaria fins al punt de devenir inútil, els membres de la societat quan no tenen moviment, quan estan llarg temps sense servir, s'atrofien de tal manera que devenen també inútils i no fan res més que nosa. Aquest fenòmen es el que ja fa molt temps ha ocorregut als partits polítics extrems d'Espanya.

Concretant-nos ara al partit carlí, serà cosa fàcil demostrar, amb proves, çó que diem o sigui que no servint ja per a fer obra positiva a causa de la paralització a que s'ha condemnat, constitueix avui, i cada dia més, un gros destorb per a la realització dels mateixos ideals que aparenta defensar.

Aquestos venen designats amb els tres noms del lema que ostenta: Deu, Pàtria Rei. Doncs resulta que el partit carlí, de fet, o no fa res a favor dels ideals que aquests mots representen, és que el pitjor, els perjudica. Fixem-nos en els dos primers.

Els ideals religiosos tenen avui en el partit carlí un enemic més que un auxiliar. La toçuderia en voler vincular la Religió amb el partit carlí, la contumàcia en pretenir que aquest partit és l'únic en salvaguardar els interessos de l'Església, compromet greument a l'Església per tal que fa recaure damunt d'aquesta, als ulls de una gran part del poble, l'odiositat que el partit carlí s'ha guanyat amb els procediments de violència que sempre ha

preconitzat i que ha utilitzat sempre que ha pogut.

Per a evitar aixó l'Església ha dit clarament que «no se la deu en cap manera identificar ni confondre amb els partits polítics i que no es pot pretenir que Ella intervingui en els interessos i controverties dels partits per a afavorir als uns amb preferència als altres». Però els carlins prescindixen del manament de l'Església i, de fet, la barregen amb el seu partit, conseguint amb aixó que molts fidels que, en us d'un dret legítim, son enemics del partit carlí apareguin als ulls dels carlins ignorants o fanatitzats com a enemics de l'Església. La qual cosa ningú podrà negar que perjudica greument els interessos religiosos.

Els ideals patriòtics no sols avui es veuen privats del concurs del partit carlí sinó que amb ell tenen un gros destorb. Podriem citar varis fets que proven el que diem, però ens limitarem a posar de relleu el divorci complet que hi ha entre el partit carlí i el moviment renovador que commou actualment totes les terres hispàniques. Tothom sab que de l'Assemblea de Parlamentaris, punt de partida d'aquest moviment renovador, els carlins en desertaren ostensiblement. Tothom sab que l'única veu que sortí en defensa del govern Dato, quan aquest estava a punt de caure per l'empenta de la iniciada renovació, fou la veu del senyor Mella, el màxim i quasi diríem únic orientador del partit carlí. Tothom sab que la premsa carlina és la que més s'ha significat en criticar l'actual govern, la missió del qual és fer unes eleccions lliures que

permetin sia consagrada en el futur Parlament la voluntat del país.

I per si tot això no fós prou ara es diu, segons ha divulgat *El Debate*, «que el Sr. Vazquez de Mella no assistirà a les sessions del futur Parlament, encara que s'ha elegit diputat» fundant-se aquesta anunciada abstenció «en la falta de fe que dit home públic té en les pròximes Corts i en el fàstic que sent davant de la situació política espanyola en general.»

Vetaquí una nova manifestació del estat de paràlisi del partit carlí que, per veu de son màxim pensador, sent *fàstic* davant de la renovació del país, la qual cosa dona idea de la impossibilitat en

que's troba tot bon patriota de donar son vot a un candidat carlí, el qual segons totes les probabilitats, seguint l'exemple del Sr. Mella, s'abstindrà de col·laborar a la tasca excepcionalment renovadora del futur Parlament. I és cosa sabuda que en els moments decisius, en els moments en que la salvació d'un país pot venir d'un vot que manqui en una votació parlamentaria, el diputat que ofereixi el perill de que s'abstindrà deu ésser considerat com un possible traïdor a la Pàtria.

Del ou al sou, del sou al bou, del bou a la forca. Vetaquí la trista ruta del partit carlí: de la inacció a la inutilitat, de la inutilitat al destorb, del destorb a la traïció.

El nostre candidat DR. FÁBREGAS no deserterà mai de son lloc d'honor, perquè els únics manaments que obehirà seràn el de Catalunya i el d'Olot.

LA CANÇÓ DELS ESPANTATS

Es la cançó enfadosa, la cançó enfadosa del agraïment mal entés.

En aquestes hores de lluita èpica en la qual els catalanistes se multipliquen i s'afanyen treballant febrosament per a la salvació d'Espanya i per a assolir ensems les llibertats de Catalunya, encara hi ha qui s'entreté, per a fer-se passar l'espant, en cantar la cançó del agraïment i de altres coses subterrànies de les que avui encara no ens en volem ocupar.

Ja ha arribat l'hora del desperta ferro enc que sigui ferro vell, que avui s'aprofita prou amb el llengot i el totxo nous, per a treballar-lo en les fornals abrاندades del present moment històric.

Després del desastre colonial, no s'havia presentat cap més ocasió com aquesta per a intentar el darrer i suprem esforç per a esfondar tot el podrit i el consomit i bastir en son lloc el casal de les grans reivindicacions.

No vos espanteu doncs, ni perdeu llastimosament el temps cantant les vostres tonades somortes. Mireu cap a Rússia i veureu com tot cau, s'esberla i crema.

Aquest incendi no l'aturareu cantant estemordits, sino amb el vostre esforç, ajudant-nos a bastir aquest edifici nou anomenat Renovació,

tot finestrals, sense les aspilleres que tant vos agraden.

La vostra força isolada ja és massa petita per a obtenir un bon rendiment, ajunteu-la als grans corrents com les fontanes i ajunteu als rierols i els rierols als rius, no'ns entranbanqueu neciament, ajudeu-nos a triomfar i aleshores vos provarem que no som uns desagradits i tant a vosaltres com al vostre candidat vos farem tots els favors compatibles amb la dignitat altíssima d'un gran ideal, cosa ben diferent de les migrades engrunes d'aquests favors a n'els que la investidura de diputat obliga prou i de sobres.

No canteu més la vostra cançó enfadosa, recordeuse que'l catalanisme al decidir-se a actuar en la vida pública, va començar per a esventar-se aquests agraïments que son com els vapors d'un anestèsic.

¿On fòrem sino haguèssim saltat per damunt d'aquells cacics que a Barcelona, cap i casal de Catalunya, ofegaven la força expansiva de tots els ideals amb la tapadora del agraïment?

Acabeu la cançó d'una vegada, ajudeu-nos els qui encara tingueu quelcom de fe i amor en el pervenir de Catalunya, els altres ja vos podeu desar ben tranquils, tant si ploreu com si canteu.

UN CATALANISTA VELL

ELS CARLINS I LA REL·LIGIÓ

Veusaquí les angoixes de mort de la politiqueta de favoritismes. Hem presenciat l'enfonsament de la vella carcassa i el remolí ha arribat fins a nosaltres emmenant-se al qui fou el seu més ferm paladí.

Prou n'han eixit de salvavides, prou n'han surrat de pals i taulons per mantenir a flor d'aigua al inclit representant en Corts, més la lògica de la raó sacseja les aigües i fa impossible tota estabilitat. Es el naufragi.

I hem vist surar les sempiternes millores en benefici de la nostra comarca i els particulars favors i les relacions familiars, tot ha sorgit en un moment donat, tot lo que constituïa l'ànima de la vella política, totes les conxorxes de petits caciquismes; i sinó mireu, qui podia pensar-se que en la ja célebre fulla dels quaranta s'hi concentrés tot lo que acabem de dir. Qui podia esperar mai l'unió dels dos pols, de l'autocràcia i la democràcia, d'aquells qui sentien xardorós en-

tusiasme per allò de *levantar el velo etc., etc.*, amb aquells dignes paladins de la creuada noble de Deu, Patria i Rei.

Vetaquí la política xorca a casa nostra mateix, vetaquí les concumitances del vell favoritisme.

Ara prò fineix, ara presenciem els espeternecs de l'home polític qui mor per culpa seva, d'aquell qui en lloc de sadollar-se l'esprit amb els ideals de pàtria s'omplènà tot ell de política rutinària i, ara veieu, la politiqueta se l'indigestà i el dū de dret al record, a lo que fou, a lo que no serà mai més.

I ara són els esforços desesperats, és el traspass i per ço s'aferren i s'uneixen amb tothom i amb qualsevol per poguer viure, per poguer respirar per espai d'un cert temps més, aquell ambient de feudalisme casolà.

I la prova més irrefutable la tens—*poble conscient*—en la mateixa fulla dels quaranta.

La primera força parlamentaria en les noves Corts serà el regionalisme: votar, doncs, el Dr. Fàbregas és votar als que governarán durant molt temps.

MES SOBRE LA FULLA DELS QUARANTA

Hi ha un adagi llatí que diu «quod Deus vult perdere prius dementat» i que traduït al català vé a dir «aquells a qui Deu vol perdre primer els trastoca la xabeta».

Aixó és lo que vé passant als redactors del setmanari carlí, els quals en la campanya en pro del seu candidat cauen en cada contradicció que ¡pobrets! ens fan pena.

En l'últim nombre, després de citar al Episcopat Espanyol, per pendre aixís un caient més piadós, s'encaren amb la «Lliga Regionalista» acusant-la del ¡gros crim! de que «a Girona, Tarragona i Lleida, van aliats en alguns districtes amb els republicans.»

¡Burrango i quin pecat més gros, oy?

Però, no'ns deia el setmanari carlí en el nom-

bre anterior, al glosar l'importància i la celebritat de *la fulla dels quaranta*, com si portés sabatetes noves, que comptaven aquelles tres firmes republicanes que van en el manifest.

¿Aont és la lògica? Es que el que's lícit aquí perque ho fan els carlins, és pecat en altres llocs per fer-ho els regionalistes.

¡Sempre abusant del tòpic de la religió!

A n'aquest pas, no creiem tardar veure al setmanari carlí fent-se èmul del célebre Norte de Girona, surtint-nos amb algunes noves Normes enfront de les Pontificies citades pel Prelat, que li permetin defensar que el fletomar, en boca d'un carlí, és un acte de religió.

¡Sort que ja ningú en fa càs!